

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2600/21
5.5.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Владиславе Милићевић, председника већа, Весне Матковић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиоца Фонда за социјално осигурање војних осигураника, Београд, ул. Крунска бр.13, против тужене АА из ..., ул. ... бр. ..., коју заступа ћерка ББ из ..., ул. ... бр. ..., ради иселјења и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1176/20 од 10.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 05.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1176/20 од 10.02.2021.године у ставу првом изреке тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца Фонда за социјално осигурање војних осигураника, Београд и обавезује тужена АА из ... да се са свим личним и другим стварима исели из стана бр. ... који се налази у стамбеној згради бр. ... у улици ... у ... и да га преда у посед тужиоцу празан од лица и ствари, у року од 15 дана по пријему писменог отправака ове пресуде.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1176/20 од 10.02.2021. године у ставовима другом и трећем изреке и жалба тужиоца у овом делу **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1176/20 од 10.02.2021.године, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да се са свим личним и другим стварима исели из стана бр. ..., који се налази у стамбеној згради бр. ..., у улици ... у ... и да исти преда у посед тужиоцу празан од лица и ствари. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од укупно 357.980,00 динара са одређеном каматом. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је побијао наведену пресуду из свих законских разлога.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде сходно одредби чл. 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба тужиоца делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе ни она из тачке 12 истог става јер је првостепени суд за своју одлуку дао јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је власник стана једнособног стана бр. ..., површине 29,03м², у ..., у улици ... бр. ... Решењем ниже стамбене комисије СД бр.1-М-74/95 тужиоца од 30.08.2005. године дат је туженој, као удови заставника у пензији, у закуп на одређено време наведени стан. На основу наведеног решења између тужиоца, као закуподавца, и тужене, као закупца, закључен је 01.03.2007.године уговор о закупу предметног стана на одређено време од годину дана (за период од 21.09.2006. године до 20.09.2007. године) којим је уговорено да је тужена, по престанку уговора о закупу, односно по престанку основа по коме се стан у закупу користи, у обавези да стан преда закуподавцу, а да у случају да не преда стан записнички дужна је накнадити тужиоцу трошкове за извршење ради довођења стана у исправно стање, као и трошкове због његовог некоришћења. Тужена је 21.07.1998.године поднела захтев за враћање поседа стана у ..., улица ... бр. ... на којем има станарско право. Током 2009. године туженој је враћено станарско право на стану у ..., улици ... бр. ... тако што је уведена у посед стана (обавештење Министарства сигурности БиХ бр.13/5-1-04-3-1633 од 24.05.2009. године). Закључком бр.1-М-74/95 од 09.11.2009.године, који је тужена примила 13.11.2009.године, тужилац је позвао тужену да у року од 30 дана од пријема закључка испразни предметни стан у ... од лица и ствари и доведе га у стање у коме га је примила у закуп, са позивањем на то да јој је 2009. године враћено станарско право на стану у .... Према извештају тужиоца бр.581224 - 0 за период октобар 2007.године - март 2014.године накнада дела трошкова становања ВВ износи укупно 357.980,00 динара (по 3.180, 00 динара за октобар и новембар 2007.године и по 4.190,00 динара за период децембар 2007.године-фебруар 2014.године) у појединачним месечним износима ближе исказаним у том извештају). Тужена је, према садржини поднеска тужиоца од 22.10.2020.годин, и прилозима уз исти плаћала тужиоцу закупнину

Полазећи од одредбе чл.9 ст.1 тачка 1 Закона о становању којом је прописано да уговор о закупу стана престаје истеком времена на које је закључен, имајући у виду да је уговор о закупу стана (ближе описаног у изреци побијане пресуде) од 01.03.2007. године закључен на одређено време (за период од 21.09.2006. године до 20.09.2007. године), да је међу странкама неспорно да је тужена ову непокретност користила по решењу тужиоца од 30.08.2005. године, првостепени суд је нашао да нису испуњени услови за иселење тужене из предметног стана због чега је одбио овај тужбени захтев (став први изреке). Ово стога што јер тужена предметни стан користи по решењу тужиоца од 30.08.2005.године више од 15 година, за које време је према њему успоставила довољну и трајну везу и сматра га својим домом у смислу одредбе чл.8 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода која конвенција

налаже да свако има право, поред осталог, и на дом и којом се гарантује заштита права на дом, која конвенција је сходно одредби чл.16 ст. 2 Устава Републике Србије саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењује, тако да је суд дужан да штити и пружи судску заштиту лицима којима су Конвенцијом и Уставом зајемчена основна људска права и слободе, односно да су испуњени легитимни услови који допуштају мешање државе у остваривању права грађана на дом, јер тужилац у току поступка није предочио суду да тужена има могућност где би убудуће могла да живи уколико би била исељена из ове непокретности, нити да има другу непокретност, имајући у виду и чињеницу да је тужена рођена 1932. године,

Како тужилац није оспорио навод тужене да јој се од пензије одбијају месечни износи за коришћење предметног стана које је одредио тужилац, а у поднеску од 22.10.2020. године, којим је доставио аналитичке картице књижења, је навео да је утврдио да је тужена плаћала новчане износе на име закупа, првостепени суд је нашао да је неоснован тужбени захтев за накнаду штете у износу од укупно 357.980,00 динара чиме би се тужилац ослободио плаћања накнаде дела трошкова за становање кориснику војне пензије коме би био додељен стан означен по квадратури и структури.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право када је одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде, што се основано указује жалбом тужиоца, а о правилној примени материјалног права другостепени суд води рачуна по службеној дужности, док је правилно поступио када је одлучио као у ставу другом изреке побијане пресуде и одбио тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од укупно 357.980,00 динара са опредељеном каматом јер је овај захтев ваљало одбити из других разлога чиме се не доводи у сумњу правилност тог става изреке.

Одредбом чл.9 ст.1 Закона о становању (“Службени гласник РС” бр.50/92 ....26/01) је прописано да уговор о закупу престаје: 1. истеком времена на који је закључен; 2. споразумним раскидом; 3. отказом; 4. даном правноснажности решења надлежног органа о рушењу зграде, односно дела зграде, у складу са законом; 5. пропашћу стана; и 6. у другим случајевима утврђеним законом.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужена још 21.07.1998. године поднела захтев за враћање у посед стана у ... на којем је имала станарско право у ..., те да до доношња решења тужиоца од 30.08.2005. године којим јој је, као удови војног лица у пензији, дат у закуп на одређено време од годину дана стана у ..., ближе описан у изреци побијане пресуде, са позивањем на одредбу чл.7 тачка 2 тада важећег Правилника о решавању стамбених потреба корисника војних пензија (“Службени војни лист” бр.1/97-пречишћен текст) и до закључења уговора о закупу на одређено време (од 21.09.2006.до 20.09.2007.године) предметног стана од 01.03.2007.године између тужиоца, као закуподавца, и тужене, као закупца, стан у ... није враћен туженој. Како је одредбом чл.14 наведеног уговора о закупу уговорено да је по престанку уговора о закупу односно по престанку основа по коме се стан у закупу користи купац у обавези да стан преда закуподавцу у стању у коме га је примио, те како је стан у ... враћен туженој 2009. године када је уведена у посед, након чега је тужилац са позивањем на одредбу чл.9 Закона о становању (“Службени гласник РС” бр.50/92 ....26/01) донео закључак СД бр.1-М-74/95 од 09.11.2009.године којим је позвао

тужену да у року од 30 дана од пријема закључка испразни стан од лица и ствари и преда га тужиоцу, што се може сматрати отказом уговора о закупу, коју правну ситуацију регулише тачка 3 чл.9 наведеног закона, супротно становишту првостепеног суда испуњени су услови за иселење тужене из предметног стана и предају стана у државину тужиоцу сходно одредбама чл.3 ст.3 и чл.37 Закона о основама својинско правних односа. Ово посебно стога што је сходно одредби чл.7 тачка 4 Правилника о решавању стамбених потреба корисника војних пензија (“Службени војни лист” 34/2010 од 31.12.2010.године), који је био на снази у време подношења тужбе била предвиђена могућност давања стана у закуп на неодређено време корисницима старосних, инвалидских или породичних војних пензија који су имали коначно решено стамбено питање на територији република које су се издвојиле из Југославије, који су са члановима породичног домаћинства били присиљени да напусте раније пребивалиште и имају пребивалиште на територији Републике Србије, ако докажу да нису извршили повраћај станарског права, ушли у посед стана, откупили стан са станарским правом, односно извршили повраћај својине на непокретностима на територији република које су се издвојиле из Југославије, што тужена изведеним доказима није доказала. Напротив, током првостепеног поступка је утврђено да је туженој, пре отказа уговора о закупу стана у Београду, извршен повраћај станарског права на стану у ..., односно да је ушла у посед тог стана. Осим тога, одредбом чл.51 истог правилника прописано је да је по престанку основа по коме се стан у закупу користи, односно по истеку уговора о закупу стана, купац дужан да у року од 30 дана стан ослободи од лица и ствари и преда га у стању у коме га је примио. По налажењу другостепеног суда враћањем туженој у посед стана у ... и стеком времена за које је био закључен уговор о закупу стана у Београду престао је правни основ за коришћење тог стана.

Када је реч о заштити права на дом тужене, на шта се позвао првостепени суд, по налажењу другостепеног суда период коришћења предметног стана од стране тужене од 21.09.2006.године (почетак закупа) до 13.11.2009. године (када је тужена примила захтев тужиоца да испразни стан и преда га тужиоцу), који обухвата непуне 4 године, није период у коме би се могла успоставити трајнија веза тужене на овом стану, без обзира на чињеницу да је тужба у овој правној ствари поднета 22.04.2014.године јер је тужена подношењем захтева за поврат стана у ... 1998.године, који захтев није повукла, и пријемом у посед тог стана исказала вољу где жели да буде њен дом. Чињеница да је тужена особа старије животне доби у време подношења тужбе не може водити другачијем исходу односно омогућавању туженој да има државину стана у ... и стана у ..., из фонда станова тужиоца, чији закуп је истекао.

Апелациони суд је ценио наводе жалбе тужиоца којима се побија првостепена пресуда у ставу другом изреке, па налази да се њима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у овом делу. Када је реч о захтеву тужиоца за накнаду штете због тога што је све време бесправног коришћења стана од стране тужене плаћао накнаду дела трошкова становања кориснику војне пензије коме би стан исте квадратуре и структуре, као што је стан који користи тужена, био додељен чију висину је определио у износима исплаћеним ВВ за период октобар 2007.године-фебруар 2014.године, коришћење предметног стан од стране тужене се може сматрати бесправним тек од истека рока од 30 дана од 13.11.2009. године када је тужена примила захтев тужиоца да испразни стан и преда га тужиоцу што значи да је за

период децембар 2009. године - фебруар 2014. године коришћење предметног стана од стране тужене без сумње било без правног основа, без обзира што је уговор о закупу престао 20.09.2007. године, будући да тужилац све до 09.11.2009.године није позивао тужиљу да се исели из предметног стана, док за период октобар 2007.године - новембар 2009.године коришћење овог стана од стране тужене није било без правног основа те тужиоцу не припада право на накнаду штете за овај период.

Осим тога, тужиоцу не припада право на накнаду штете ни за период децембар 2009. године - фебруар 2014. године јер из утврђеног чињеничног стања произилази да је по уговору о закупу предметног стана на одређено време од 01.03.2007.године (за период од 21.09.2006. године до 20.09.2007. године) тужена имала обавезу да плаћа закупнину тужиоцу (чл.4 ст.1) с тим да тужилац месечне износе закупнине одбија од пензије тужене коју остварује код тужиоца, при чему тужени у поднеску од 22.10.2020.године није оспорио наводе тужене да је све време плаћала закупнину. Осим тога, уз овај поднесак тужени је доставио и аналитичке картице књижења, које обухватају и део овог периода (јануар 2012.године-фебруар 2014.године) према којима је за новембар и децембар 2012.године и јануар-јуни 2013 закупнина за предметни стан износила по 3.707,87 динара месечно, а за период јули 2013 - фебруар 2014.године по 3.934,16 динара. Ови износи се незнатно разликују од износа које је тужилац, према наводима тужбе, уплаћивао извесном ВВ (извештај тужиоца бр.581224 - 0 за период октобар 2007.године - март 2014.године према којем накнада дела трошкова становања овог лица износи за октобар и новембар 2007.године по 3.180, 00 динара и за период децембар 2007.године-фебруар 2014.године по 4.190,00 динара). При томе, изведеним доказима тужилац није доказао статус ВВ (уживалац војне пензије), да је остварио право на стан исте површине и структуре као шта је стан који користи тужена, а ни да му је признато право на накнаду дела трошкова становања у утуженом периоду, па сходно изнетом не припада му право да од тужене потражује утужене износе с позивањем на одредбе чл.154 и чл.155 ЗОО, односно са позивањем на одредбу чл.219 ЗОО.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке применом чл.394 тачка 4 ЗПП, а у ставу другом изреке применом одредбе чл. 390 ЗПП, а као правилна је потврђена и одлука о трошковима парничног поступка применом одредбе чл.401 тачка 2 ЗПП у вези одредба чл.153 и чл.154 ЗПП имајући у виду делимичан успех странака у спору јер преиначење није утицало на правилност одлуке првостепеног суда да свака странка треба да сноси своје трошкове поступка.

Председник већа-судија,
Владислава Милићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић